

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 lrt — kr.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " "

Egyes szám ára 4 kr

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hajnalborsos petít sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többszöri kiadások alk. szerint jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 30 kr

A vélemény szabadság.

Az országos szabadelvű párt, minden lehető alkalmat felhasznál arra, hogy kijelentéseket tegyen, melyek azt tartalmazzák, hogy a pártban és a kormányban tisztelni szokták a — vélemény szabadságot.

És minduntalan látjuk és tapasztaljuk, hogy a párthoz tartozóktól nem csak, hogy nem veszik szívesen, de egyenesen perhorreskálják, ha egyes kérdésekben valamelyik párttag másképp gondolkodik, mint a kormány feje, a ki egyszersmint vezére is a pártnak.

Kevesen voltak ugyan eddigéig olyan párttagok, akik alkalomadtán szabadon nyilatkoztatták ki a magok eltérő nézeteiket, de valahányszor ilyen dolog gesett, a kormány hivatalos szócsöve siettek kijelenteni vagy azt, hogy a kormány és párt az ilyen nézetekkel nem ért egyet, vagy pedig azt, hogy a pártfegyelemmel ellenkező dolog az, a melyet az illető művelt, vagy pedig azt, hogy az illető — e nézetével egyedül áll.

Ilyen formán járt el legutóbb Enyedy Lukács, a ki miniszteri tanácsos, s egyik oszlopos férfja a kormánypártnak.

Ez a tekintélyes szakember a napokban dorozsmai választói előtt beszámoló beszédét mondott. Minden melléktekinet nélkül a becsületes politikus nyíltsággal s nem kevés bátorsággal az önálló vámterület és a gazdasági önállóság mellett foglalt állást.

Az ország egész pártatlan közvéleményét megnyugtatta e nyilatkozata, mert

azt olvasták ki belőle, hogy azzal a nézettel a kormány és pártja is egyetért. És mi történt?

Rögtön a beszéd megjelenése után megeredt a kormány hivatalos szócsöveinek a szája és ritka egyértelműséggel jelentették ki, hogy a kormány és pártja az Enyedy Lukács felfogását nem osztják, s hogy Enyedy Lukács csak egyéni nézetét fejezte ki s abból a miket mondott, a kormány és pártjára nézve semmi következtetést vonni nem lehet.

Enyedy Lukács, a miniszteri tanácsos s a kormánypártnak ezen oszlopos férfja, aki pedig nagyon is megtudja fontolni, a mit mond, azzal a nézettel, hogy Magyarország érdeke az önálló vámterület és a gazdasági önállóságot feltételezi — egyedül áll.

Már most mi ebből a konzekvencia?

Egyszerűen az, hogy a Bánffy-kormány meg az a nagy párt, mely tuskön bokron vele tart, épenséggel nem — szolgálja az ország érdekét, hanem egyedüli Ausztria érdekében kívánja tovább tiz évre fenntartani a jelenlegi állapotokat.

Tebát a kormánynak nem kell sem az önálló vámterület, sem a gazdasági önállóság, sem az önálló jegybank, sem semmi oly jogi, vagy gazdasági intézmény melynek keretében önálló életünket kifejleszthetjük.

Nem kell pedig azért, mert Magyarország e nemű berendezkedése nem tetszik az osztrák köröknek s nem válnék Ausztria javára

Mint hogy pedig Magyarországon a

hatalmon csak az a párt és az a kormány állhat, a mely osztrák érdek szolgálatábn áll, tehát a Bánffy-kormány és pártjától immár ne várjuk, hogy az megteremtse az önálló vámterületet, berendezze a mi önálló gazdasági életünket.

Mert, ha a tisztelt kormánynak nem ez volna a célja, akkor ugyan mi oka volna Enyedy Lukács e nemű nyilatkozatait dezavualni és egyszerűen kiközösíteni a pártból csak azért, mert elég becsületes és elég bátor nyiltán megmondani, hogy a jelen viszonyok között mit kíván Magyarország érdeke.

Persze ezt konstatálhatja egy kormánypárti képviselő is, de csak úgy, ha ezzel a nézettel azután egyedül akar maradni és levonni e kijelentésből magára nézve a megfelelő konzekvenciákat.

Ime így tiszteli a Bánffy-kormány és az a híres szabadelvű párt a saját tagjainak a meggyőződését. Csak éppen aunyi kell, hogy valamelyik párttal az ország érdekében álló dolgot követeljen, vagy csak hangot is adjon annak, hogy mit tart az ország érdekében állónak, tekintet nélkül arra, hogy tetszik-e ez az osztrákoknak és javára válik-e Ausztriának.

Enyedy Lukács, ki most Franciaországban utazik, vajjon el van-e készülve arra, hogy mikor hazatér, milyen kedves fogadtatásban fog részesülni a kormánynál az ő becsületes és nyilt szó kimondásáért?

Hilda asszony.

A Debreczen eredeti tárczája
Irtá: **Schauschek Gábor.**

Orgonavirágszin volt a levél, melyet Bakics Laczi maga előtt kiterített íróasztalára: unokahugának, Hildának majdnem férfias betűivel volt telezsantva négy levéliv. Szivarra gyújtott s belemélyedt az olvasásba.

Édes jó Laczi bátyám!

— Mikor az én drága kis hugomnak, aranyos Erzsikémnek esküvőjéről hazakisértél, megígérted nekem, hogy számot adok arról az öt esztendőről, mely alatt sem mint szegény édes anyám testvérehez, sem mint igaz barátomhoz nem szólhattam. Kerültél apám miatt, kerültél, mert szerínted hamar feledtem el Steugen Henriket. Pedig nem volt igazad, soha ez életben nem volt nagyobb szükségem te reád, mint ezen idő alatt. Olvasd el e sorokat és ítéld.

Az én egész daczos lényem megolvadt azon az estén, mikor a te jószág gardirozásod mellett elbucsuztunk egy évre. Nem gondoltam en a válásra, csak az töltötte el egész lenyemet, Henrik szeret, egy év mulva felesége leszek.

Reggeli után bejött hozzám az apám; rám szolt, hogy üljek le, ő fel és alá jarkalt, csak úgy döngött a padló léptei alatt.

— Hallgass ide te leány. Tudod mit akarok, elveszem Ribinszkinét; tudom, te nem szenvedheted, én nem akarom, hogy feleségem és lányaim közt izetlenkedés támadjon. Bela még egy évig marad az apáczáknál, Erzsike a nagynénjénél, te pedig férjhez mégy Holder Arthurhoz. Megértted?

— Meg, de nem megyek férjhez Arthurhoz.

— Nem-e? Talán bizony annak az éhenkórász Steugennek szereztem a milliómot?

— Nem kell a milliód, hinds goda Ribinszkiné diadal-szekere elé, de én azt sem huzni nem fogom, sem ki nem térek előle; az én édes anyám szent emlékét nem engedem beszennyezni.

Oh Laczi bátyám, borzasztó volt az az ember, rám ordított, megrázta vállamat.

— Nem kell sem az én, sem a választottam jóindulata, sem Arthur, jó, férjhez mégy Kovácshoz!

— Én, egy piszkos kezű, kopott lelkű kalmárhoz, ki inaskorában a cipőmet tisztította ki, utánam hozta az iskolába könyveimet?!

Felugrottam, szemébe mondtam apámnak háromszor, hogy nem.

Megütött: az a kár, mely régen szakokat emelt, súlyosan tudott sújtani. Hogy ég az arcom, ha erre visszagondolok.

Az után ott hagyott, lealázva, megszégyenítve, hangja kihallatszott a cselédek közé. Alig ment ki, jött Arthur.

Sápadt volt, de édeskésen tudakozódott hogylétem után; hiába mondtam, hogy rosszul érzem magamat; nem ment el, míg végre lassan, gyötrődésemre számítva, el nem mondta, hogy Henrik azon a reggelen elesett az ő keze által.

Felsikoltottam, atfutottam szó nélkül édes anyám szobájába. Romba dőltem velem a világ, kiittam azt a minden eshetőségre tartogatott morfiumot.

— Hiába volt, megmentettek; apám durvasága és Ribinszkiné naponkéni résztvevő látogatásai megtörték akaraterőmet. Felesége lettem Kovácsnak, mert nem volt erőm másodszor nyitogatni a halál kapuját s kiszabadulni akartam apám házából.

Mielőtt elindultunk Olaszországba ezzel a fakó alakkal, apám utavalóul ezt mondta:

— Átadtam hozományodat Kovácsnak;

A kongrua.

A kongrua-ügy ma az összeírás stádiumában van. Hogy mennyire haladtak ezzel elő, az a bizottság titka, de annyi bizonyosnak látszik, hogy az immár két esztendő óta folyó összeírás nincs bevégezve.

A munkának eme stádiumában szinte faltűnő a hivatalos lapban ma megjelent publikáció, amely arról ad hírt, hogy Wlassics Gyula közölte miniszter a lemondások, elhalasztások következtében a bizottságban megüresült helyeket betöltvén, azt rekonstruálja. A rekonstrukció körülben nem éppen épületes. Mintha csak a legridegebb pártpolitika vezetne volna a kultuszminisztert a bizottság újalakításában.

Tizenegy kormánypárti képviselő mellett csak Horánszky Nándor és gr. Zichy János kaptak helyet a bizottságban, ami arra mutat, hogy ebben az ügyben, a melyet Szilágyi Dezső, a képviselőház elnöke egyenesen nemzeti kérdésnek mondott: a kormány szükségének tartja gondoskodni a maga kompakt majoritásáról.

A dolog természeténél fogva arra semmi szükség sincs és sajnálatos tünete a legjobb egyházpolitikának, hogy itt is csak a nyers majoritással akar dolgozni.

A hivatalos lapban megjelent közlés a következő:

A vallás és közoktatási m. kir. miniszter az elégtelenül javadalmazott mindket szerzetesek k. papság kongruájának rendezése céljából kiküldött központi kongrua bizottságot új tagokkal egészítette ki.

A bizottság, melynek elnöke Samassa József egri érsek, előadója dr. Timon Ákos egyetemi tanár, a püspöki kar 4 kiküldöttje: Mibályi Viktor gyulafehérvári g. kath. érsek, Bende Imre nyitrai, dr. Steiner Fülöp székesfejervári és Ivánkovits János rosznyói püspökök mellett, az egyházi férfiak köréből meghívták: dr. Walter Gyula esztergomi kanonok, Szmeccsáyi Lajos egri kanonok, dr. Várossy Gyula kalocsai kanonok, dr. Maurean Ágoston nagyváradai g. szert. kanonok, gr. Széchenyi Miklós jaáki apát, dr. Dunszt Ferencz háhóti apát, Rosos István síofoki plébános, Cseko Gábor t. kanonok kaáli esperes-plébános, Rabár János ez. apát főesperes, nagykomjáthi plébános, Dedek Crescens Lajos esztergom-főegyház. áldozar.

A világiak sorából: a régi tagok, gróf

Andrássy Tivadar v. b. t. t. országgyűlési képviselő, Bossányi László, Fenyvessy Ferencz főispán, Horánszky Nándor országgyűlési képviselő, Mohay Sándor országgyűlési képviselő, Németh Péter kuriai bíró, Pallavicini Ede őrgróf főrendiházi tag, báró Rudnyánszky József főrendiházi tag, Spett Vincze ügyvéd. Unger Alajos.

Uj tagokul meghívták: Angyal József nyug. min. tan. országgyűlési képviselő gróf Desewffy Aurél főrendiházi tag, Emmer Kornél ny. kuriai bíró, országgyűlési képviselő, Ernuszt Kelemen nyug. kuriai bíró, főrendiházi tag, Forster Gyula nyug. miniszteri tanácsos, földhivatalintézet igazgató, Gyórfy Gyula országgyűlési képviselő: dr. Gyürky Ödön, a Budapesti kör titkára, Kammerer Ernő orsz. képviselő, Klobusiczky János orsz. képviselő, Nedeczey János orsz. képviselő, gróf Mailáth József főrendiházi tag, Pauler Gyula, miniszteri tanácsos, orsz. főlevéltárnok, Ruffy Pál orsz. képviselő, Szabó Jenő ny. min. tanácsos, főrendiházi tag, Szentiványi Zoltán, gr. Serényi Béla orsz. képviselő, Smiglovsky Valér orsz. képviselő, ifj. gróf Zichy János országgyűlési képviselő.

A miniseteriumok kiküldöttjeiként meghívták: a belügyminiszeriumból Szél Ignác államtitkár; az igazságügyi miniszerium részéről dr. Vavrik Béla kir. kuriai tanácselnök és dr. Tóry Gusztáv min. osztálytanácsos; a pénzügyminiszeriumból Bakonyi Géza osztálytanácsos és Tonhásy Gyula jogügyi tanácsos a vallás- és közoktatásügyi miniszter kiküldöttjei dr. Váradi L. Árpád osztálytanácsos és Toszt Gyula miniszteri tanácsos, közalapítványi kir. ügyigazgató.

A maglaji véres nap.

— Az első összeütközés a bosnyák felkelőkkel. —

Debreczen, aug. 5.

Tegnap volt husz esztendeje, hogy a Bosznia okkupálására megindított hadjáratban megtörtént az első véres összeütközés. Dobj és Maglaj között orvul megtamadták a fölkelők a Milinkovics és Paczona századosok vezetésével kemszmlére küldött 7. huszárezred vitézeit. Maglajban látszólag nagyon szívesen fogadták katonáinkat és a falu előjárói arról értesítették Milinkovics századost, hogy Zsepese környékén inzurgensek mutat-

koztak. Hét óra tájban csakugyan meglátták a fölkelőket a sziklák között, de miután huszárajaink tüzeltek karabélyukkal, a fölkelők csakhamar visszavonultak. A százados, ki ilyenformán eleget tett kiküldetésének, mert megállapította, hogy a hegyszoros csakugyan elfoglalták a fölkelők, elrendelte a visszavonulást. Vágtatva közeledett az ötödik század Maglajhoz, de midőn keresztülhaladt a község szűk utcáin, szörnyű meglepetésre ébredt. A maglajiak drót kötelekkel zarták el az utat és mély arkot húztak az országúton keresztül. Amint az első huszár lova megbotlott, meg volt pecsételve a szegény magyar fiuk szomorú sorsa. Halomra buktak egymás fölött es ebbe a tömkelegbe, mely emberi és állati testekből kavardott össze, beletüzeltek az áruló maglajiak. Millinkovics százados a fölkelőkkel a lovát, Chorinsky főhadnagyot lesztarták. A 144 lovasból csakis 56 menekült meg élve. A többi nem esett azonnal áldozatul a fölkelők gyors tüzelésének, hanem később szörnyű kinszenvedések közt lelte halálát. Mint a későbbi vizsgálat kiderítette, a legtöbbnek kiszúrták a szemét és levágtak az orrát, fülét.

A rémes esetnek első hire csak aug. 5-én késő éjjel érkezett Budapestre. Az augusztus hatodik reggeli számban ezt írja róla a Pesti Napló:

«Boszniaiban vér folyt; egy hegyszorosban 70 huszár leltek, a forradalom terjedőben van és egyelőre meggátolja a csapatok előnyomulását.»

Aztán közli a hivatalos Wiener Abendpost táviratát, mely szárazon konstatálja, hogy a maglaji völgy-defilében 70 huszár elesett! Augusztus 7-én a Pesti napló maganertesülés nyomán azt írja, hogy a lázadók a hegytetőn levő váromban ágyut belyeztek el és azzal lövöldöztek a huszárokra. Néhány sebesült úgy menekült meg, hogy bajtársaik felemelték maguk mellé a nyeregbe és a ketős teherrel elmenekültek. Már a rá következő napon kihirdették az egész maglaji kerületre a statariumot. Ugyanazon a napon Somogy megye bizottsága egyhangulag hozott egy határozatot, melyben tiltakozik Bosznia okkupációja ellen.

Augusztus 9-én ezt jelenti a Pesti Napló: «Maglajt, kivéve néhány keresztény családot, elhagyták a lakói. Az üres város megfenyítésére, melynek céljából Pittl alezredest küldték ki két zaszólaljjal, tehát céltalan lett volna. Az

jól fogja megőrizni, de téged is, ugy intézkedtem, hogy ha szabadulni akarnál tőle, hiába perlekednél. — az én házamba pedig nem jössz, míg feleségemet meg nem becsüled.

Némán, elszántan utnak indultunk. Milyen nászutazás volt ez. A Kovács Nep. János czég vezetője és egyedüli tulajdonosa a saját és apám pénzével akart imponálni. Ellenben kincsenek és Duskájának szőlített és a Pannonia téli kertjéből két pincérnek kellett ezt a gyöngye fejű embert feltámogatni, akár Schmöck urat a Fromme Melene-ben.

Eh! Hogy undorodom azóta a mézes-heteknek nevezett kinszenvedés minden egyes állomásától! Megkiméllek a részletektől.

Kovácsnak nem volt eddig alkalmja az orfeumokon kívül nőket tanulmányozni; félre értette apathiamat, meghódolásra magyarázta. Mikor a czégnak örököse született, még fenhéjazóbb lett, modora napról-napra sértőbb. A gyermek apja szögletes vonásait és vizsinü szemeit örökölte; nem tudtam és nem tudom szeretni. Megtettem mindent, hogy fejlődjék, ápoltam, gondoztam, de ragaszkodni nem tudok hozzá, mert létele ujjabb gyötrelmek forrásává vált reám.

Apja mindig azzal kintott, hogy megvetőleg beszélt a tanult emberekről, horpadt mellet ütögetve emlegette, hogy ő nem volt tanuló, hanem inas, a flaból is az lesz. — Jó, legyen az ő fia egészen, nem tartok számot rá.

Henrik halálának második évfordulója

volt. Kovács valahol elmaradt és én felidéztem azt a porladó, nemes alakot a májusi éjszakában s elborzadtam különbségem, mely e két nap között van.

Ekkor jött haza férjem részegen, dobányszagu szájjal. Kitaszítottam a szobámból, mikor nyajaskodni akart. Birtam vele; emlékez, mily messze hajítottam a labdát, mikor együtt játszottunk?

Másnap nagy alázkodására kijelenttem, hogy tanuk nélkül nem maradok vele egyedül, oda megyek, azt hívom meg, a hova s a ki nekem tetszik, ellenben utazó és nem utazó üzleti és nem üzleti barátait vigye a korszámba; ha egyetlenegy követeléseim közül nem teljesít, itt hagyom házassul, vagyonostul, beallok itt Túskevaron nevelőnőnek vagy akár cselédnek.

Meghunyázkodott, alattomosan iparkodott azonban barátaimat elriasztani; kikötöni nem mert velők, csak nyajasságával iparkodott őket elriasztani. Nehéz munkába kezdett a jó ember és nem ért el semmit. Az én hivatásomat nem tántorította el.

Tisztában volt mindegyik, hogy egyéb nem lehet barátomnál és ha először feltékenykedtek is egymásra ez a tudat igaz jó barátságot teremtett közöttük.

Büszke vagyok a gárdámra, mindegyikben volt valami, a mi kiemelte őket a tucatzemberek közül.

Hardenfeld még katonának is vakmerő bravourokat vitt végbe, Idriai a társadalmi finomság megtestesülése, Verebélyi élő lexikon, Alattyáni az albiró, bohózkodás nélkül tudott

mindannyájunkat mulattatni, Csáthy neked és Henriknek hű barátja a hamisíthatlan ösemer, Bronszki a megvesztegethetlen tudás és igazság.

Mindegyik tudott valamit engedni egyéniségéből — kedvemért, én pedig vidámsággal és majdnem férfias pajtáskodással haláltam meg ragaszkodásukat.

Túskevár mamái és leányai, nemkülömben a kaszinóban csibukoló vénasszonyai üzet kiállottak; egy asszony és hat legényt bilincsel le. Mindenféle hangnemben zengtek kárhuzatos romlottságomat, anyira, hogy meg arra sem vettem fáradságot magamnak, hogy észrevegym őket.

Ekkor nőtt ki a nevelőből Erzsike. — Drága, aranyos hugocskámat, hogy engedtem volna apám házába, hol mostohánk és a tőlünk elpártolt Bella voltak otthon. Idehoztam magamhoz.

Most látom, hogy nemcsak a szeretet volt az indító ok erre. Bevaliatlanul, öntudatlanul éreztem azt az utat, melyen úgy hittem tántoríthatatlan fogok haladni. Erzsike ittlete megerősített abban a tudatban, hogy gárdám-mal pusztá barátságot kötöttem.

De azért szinte feltékeny voltam hugocskámra; vele is foglalkoztak, őt is becézték. Verebélyivel meg is szerették egymást.

Te nyitottad fel a szememet, hogy ezt meglássam, hogy valami önző, rossz gondolat ne csirázzék ki lelkemben, te vezettél odaig, hogy én tettem fel édes hugom fejére a narancsvirágos koszorút.

Az esküvő alatt zavaros gondolatok jár-

ötödik huszárszázadból a Dobojból Magláj felé történt menet alatt több huszár, ki az erdőbe menekült, rendkívül kimerült állapotban találtatott. Millinkovics századost okolják a katasztrófaért, mivelhogy gyalogság nélkül indult a hegyek közé.

Az ezután következő véres események miatt csakhamar feledésbe ment a katasztrófa és így nem is volt szó a lapokban arról, hogy a maglaji ortvámadás főrendezőit, a kadit és a kajmakánt augusztus vége felé elfogták és felakasztották. Csekély megtorlás 70 vitéz magyar huszár életéért.

A háboru.

New-York, aug. 4. Amint a hírlapok Washingtonból jelentik, C a m b o n francia nagykövetet értesítettek, hogy a manilai öblöt és a kikötőt, valamint magát Manila városát sem adják vissza Spanyolországának.

Washington, aug. 4. Shatter tábornok jelenti e hó 2-iki kelettel, hogy az amerikai csapatok között összesen 4280 megbetegedés fordult elő, köztük 3038 házasok. Ujabban 544 ember betegedett meg láz következtében, felgyógyult és szolgálatba visszatért 705 lázbeteg, 7 halálozás fordult elő, ebből 4 láz következtében.

Madrid, aug. 4. (Fabra) Sagasta miniszterelnök megkérdezte a bétetárgyalások állása felől, azt válaszolta, hogy washingtoni és a madridi kormányak teljes titoktartást kell tanúsítaniuk, minthogy a tárgyalások még nincsenek befejezve.

New-York, aug. 4. A »New-York Tribune« jelenti Washingtonból: A békefeltételek Spanyolország részéről elfogadottaknak tekintetők, anélkül, hogy Spanyolország azokban anyagi módosítást kívánna. A tegnapi tanácskozás e tekintetben minden kételet megszüntetett és arra mutat, hogy a tárgyalások gyorsabb befejezést nyernek, mint várták. C o m b o n francia nagykövet valószínűleg ma vagy holnap fogja átadni a Fehér Háznak a végleges táviratot, a mely minden valószínűség szerint az azonnali fegyverszünetet eredményezné.

tak a fejemben. Elmegy körülölköt piczi hógom, el Verbéyi. Ili az ő naiv lelkéből oly kegyetlen igazságot tudott mondani, mint mikor a boltozattól áttörnek egy követ s az egészen összecmlik, összezuzza az alatta lévő: így éreztem és érezem magamat.

Megmaradjak itt a férjem házában, éljem ezt a nem életet, és várjam, míg a pillanat lábaim elé sodor valakit, kivel elkarhózzam, vagy menjek ki a világba, pereskedjem férjemmel, apámmal, minden szám rám nyilazzon, minden száj rólam beszéljen hangosan rosszat? . . . Nem, nem, ezerszer nem! Érzem, itt állok a lejtő szélén, oda lenn a mocsar . . . Nem, a te Hildád azon a lejtőn nem fog egy lépést se tenni lefelé; de kifáradtam, erőm elernyed. Az a sok vidám kacagás, miközben szívem vértett, az összetépte büszke erőmet, nem küzködöm tovább.

— Akárhogy itélez Laczi bátyám, ne feledd, hogy Steugen Henriket te kísérted utolsó útjára te fogtad be a megtört szemét.

Bakics rekedten kiáltott kocsija után, s félórai örült vágatása után ott állott szépséges szép huga Hilda asszony ravatalánál. Kovács Nep. János ott motyogott valamit holmi revolvertől, hirtelen elhatározásról.

Bakics Laczi izmos keze soká pihent a halott összekulcsolt fehér ujjain. Három szál fakó virágot tűzött oda feloldás, kiengesztelődés jelképekül: azt a három virágot, mely negy eszendő előtt fakadt Steugen Henrik véréből.

A »New-York Herald« washingtoni jelentése szerint a békekötés előtt valószínűleg még fognak az amerikai és a spanyol kormány között jegyzékeket váltani anélkül, hogy ezáltal a békefeltételekben lényeges változtatást eszközölnének. A határozatok kijelentik, hogy még e hét vége előtt hivatalosan közléseket az ellenségeskedések megszüntetését.

A megyei pénzek kezelése.

Debreczen. aug 5.

A vármegyét illető pénzek nagy részét, az egyes községi lakosoktól beszedik a községi pénztárnokok, ezek a beszedett pénzeket legtöbbször átadják a községi jegyzőnek, ez átadja a járásfőszolgabírónak, a járás főszolgabíró beküdi a vármegye alispánjához az alispán leteszi a pénztári hivatalhoz.

Ez a kezelés van legjobb vármegyéné! gyakorlatban, a belügyminiszterium által kiadott pénzkezelési utasítás is ezt némely pénzekre nézve előírja.

De előírja azt, hogy minden pénz első sorban az alispán kezéhez küldendő; ki azt azután a pénztári hivatalhoz teszi le, kísérik csak végig a beérkezett pénzeket és nézzük a munkát, mely a kezeléssel jár.

A község által a járási főszolgabíróhoz beérkezett penzről a főszolgabíró szabályszerű pénztári naplót vezet ezen naplóba tételenként bevételei és kiadásba helyezi a pénzeket. Az utasítás szerint minden ilyen bevételezett penzt 48 óra alatt köteles léven a vármegye alispánjához beszolgáltatni, ezen pénzeket rendeltetésük szerint külön jelentés kíséretében minden 48 óraiban legalább is egyszer több tételben küldi az alispánhoz.

Egyik nagyobb járás főszolgabírójánál 50-60 ezer forint évi pénzbevétel és kiadás fordul elő, ezt tételenként benaplózná, és a nyilvántartásokba bevezetni: nem ad kevés munkát.

Az egész megye területéről a főszolgabírók által bevett és az alispánhoz beküldött pénzek naplózása, az alispánok is sok munkát ad.

Nem tudom az okát adni annak, hogy miért nem lehetne a főszolgabíró és az alispán kikerülésével a pénzeket egyenesen a vármegyei pénztárba szállítani, hiszen ezek közvetítésével a végén is csak oda kerülnek.

Hiszen ugys csak a pénztári hivatalnál van meg a pénztárnok és ellenőr rendszerezéssel a rendes pénztári kezelés.

Ezzel a rövidebb kezeléssel a főszolgabíró és alispán nem lennének kitéve annak, hogy akár tévedésből, akár más okból hiba történjen, a mint az egy személy pénzkezelésénél gyakrabban megeshetik — e mellett még egy nagy munkától véleményem szerint felesleges munkától kimélnők meg őket és megtakarított idejüket inkább fordíthatnák valódi hivatásukra. Ugyanezen eset áll az arvaszéki elnök pénzkezelésére is kire nézve szintén csak teher lehet ez.

Azt kérdezem, hogy ha az államnál bevált ezen rövidebb pénzkezelés, miért nem alkalmaznák a megyéknél is?

Az állami egyenes adókat, illetékeket és egyéb pénzeket a községek és egyesek közvetlenül a királyi adóhivatali pénztárba szállítják be.

A vármegyei rendszer mellett a kérdéses adókat előzőleg a kir. pénzügyigazgatóhoz kellene beszolgáltatni, ki azokat szabályszerű kezelés után küldené le az egyes kir. adóhivatalhoz.

Hogy ezen kezelés mily neveléses és minő ok nélküli munkát igényelne, azt kárki átláthatja.

A vármegyei pénzkezelésre vonatkozó utasítás kellő módosításával a belügyminiszterium e vármegyei pénzkezelésén, addig is a mig az éji homályban késlekedő közigazgatás rendezéséből valami lenne, egyszerűsíthetne és könnyíthetne.

Szász Károly.

Egyházi értekezlet.

— Meghívás a nagyközönséghez. —

A tiszántuli ev. ref. egyházkerületi egyházi értekezlet, ez a mind szelesebb medret vajú egyháztársadalmi mozgalom, idei közgyűlését ismét Debreczenben tartja. Az értekezlet elnöksége a tagtársakhoz és a nemesügy barátaihoz az alábbi körlevelet és meghívót küldötte szét:

Szeretett hitrokonok!

Az egyházkerületi Egyházi Értekezlet f. évi május hó 11. napján tartott nagy választmányi gyűlésének megállapodásához kepest, tisztelettel és bizodalommal meghívjuk az Egyházi Értekezlet összes lelkesi és világi tagjait, valamint a tanárokat, tanítókat, általában minden buzgó hitrokonunkat, a Debreczenben ez évi szept. hó 7. napján leendő értekezleti közgyűlésre.

A szervezkedés óta három ízben gyűlt össze rendes évi tanácskozásra. Értekezletünk s mindannyiszor nyilvánvaló jeleit szolgáltatva annak a tapasztalatnak, mely szerint az evangéliumi hitélet ápolása s az áldozatkészség fokozása indokából nagy szükségünk van a társulásra, az egyesült erővel, önzetlen hűséggel és kitartással folytatott szellemi munkára, — szóval egyházunk szent céljainak öntudatos megvalósítására.

Negyedik rendes évi közgyűlésünkön sem akarunk egyebet, mint folytatni a nemes buzgósággal megkezdett munkát, gondolkodni azokról, a melyek hazai és egyházi társadalmunknak javára, Krisztus országának terjesztésére és Isten dicsőségére válnak.

Szívből óhajtjuk tehát együttlenni Egyházi Értekezletünk minden munkását és érdeklődő tagját, hogy együtt buzdithassunk az egymás hite által, mint élő tagjai annak a lelki országnak, a melynek Feje a mi Urunk Jézus Krisztus!

Kegyelem és békesség kívánásával vagyunk

Debreczenben, 1898. augusztus hó 1.

Gr Dégenfeld József

Kiss Áron

egyházkerületi főgondnok, püspök, egyházi világi elnök.

Tanácskozási újsorozata a tiszántuli ev. ref. egyházkerületi egyházi értekezlet 1898. szeptember 7-én Debreczenben tartandó közgyűlésének:

Szept. 7-én d. e. 9 órakor istentisztelet a nagytemplomban. Predikál dr. Erdős József theol. akad. professzor. Ezt övetőleg közgyűlés a főisk. diszteremben a következő ügyrenddel:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
 2. A nagybányai ev. ref. egyházmegye lelkesi értekezletének javaslata az egyházi fegyelem gyakorlásáról.
 3. Az egyházi adózásról szóló reformjavaslatra vonatkozólag bizottsági jelentés.
 4. Indítvány és indoklás az egyházi statisztikáról B a r t h a Béla értekezleti jegyzőtől.
 5. A diakonissa-képző intézetre vonatkozólag nt. esperes urak és a debreczeni presbyterium nyilatkozata.
 6. Az alapszabályok revisiója tárgyában bizottsági javaslat.
 7. Az irodalmi szakosztály véleményes jelentése Bnrtha Mór, Nagy Lajos és Bartók Jenő dr. lelkesek indítványairól.
 8. A nevelésügyi szakosztály véleményes jelentése, a Szatmárt felállítani tervezett tanítóképezde felől.
 9. Az egyháztársadalmi szakosztály megalkulásáról jelentés.
 10. Az egyházkerületi egyházi értekezlet és az egyes lelkesi értekezletek tagjainak viszonyáról és jogairól bizottsági vélemény.
 11. Jelentés a tagok létszámáról s pénztár állapotáról.
- Előzőleg szept. 6-án d. u. 4 órakor előértekezlet s a nagyválasztmány ülése a főiskola tanácsstermben.
- Indítványok a közgyűlés ideje előtt 8 nappal irasba foglalva az elnökségnél bejelentendők.

Hogy történik a gründolás.

Londonban történt, de megtörténhetett volna nálunk Magyarországon is.

A csendbíróság három nap óta tárgyalja a híres gründolónak Hooleynek csődbejutását. A pör óriás föltűnést kelt, mert a vádlott meglepő, szenzációs leleplezéseket tesz.

Hooley részvénytársaságokat alapított. A tárgyalás során tehát az ügyész elsősorban meg akarta tőle tudni, hogyan alapított. Hooley erre olyan képet vágott, mintha azt akarta volna mondani:

— Hogyan, ön ezt nem tudja? — azután egyszerűen így szólt:

— Az ember vásárol egy üzletet azután ismét eladja. Ennyi az egész.

Az ügyész csalódva nezett rá, nem hitte hogy mindössze ennyiből áll a gründolás titka. Tovább kutatott s következő párbeszédet folytatta a vádlottal:

Az ügyész: Hát ennyi volna az egész?

Hooley: A földolog a prospectus czimlapja. (Az angol prospectus czimlapján a kibocsátási összegnek kívül rajta áll az igazgatók, a börzeügynökök, a jogtanácsosok és bankárok neve.)

Az ügyész: Es ön, mint a társaság alapítója felelős a prospectus adataiért.

Hooley: Erre a kérdésre az ügyvédem jobban meg tud felelni, mint én.

Az ügyész: Mi volt a Dunlop-társaság vételára?

Hooley: 3.300.000 font sterling.

Az ügyész: És mennyiért adta el az új társaságnak, amelyet ön alapított?

Hooley: Öt millióért.

Az ügyész: Az új Dunlop-társaság prospectusa vajjon az ön saját információin alapult-e?

Hooley: Nem, mások szolgáltaták az információt.

Az ügyész: De ön csak felülbírálta az adatokat?

Hooley: Nem, a benső bizonylata a haszonról nekem elégséges volt. A Dunlop-társaság prosperált, mikor megvettem s én átvettem úgy, amint volt.

Az ügyész: Ezért a Dunlop-üzletért jött ön először Londonba?

Hooley: Ugy van. Megvettem a társaságot április 13-án és eladtam május 13-án.

Az ügyész: Tebát ön mindössze egy hónapig volt összeköttetésben a társasággal?

Hooley: Nem tovább.

Az ügyész: Azelőtt soha sem volt vele dolga?

Hooley: Soha. Nem is tudtam, hogy létezik, mielőtt Londonba jöttem.

Az ügyész: Ön maga állította össze a Dunlop-társaság prospectusának czimlapját, a melyről ön azt tartja, hogy az alapításnál a legfontosab?

Hooley: Igen, én állítottam össze.

Az ügyész: Fizetett ön valamit a megnevezett igazgatóknak, hogy igazgatókka lettek? (Az igazgató tanácsot ekesítik: De la Warr gróf, Albemarle gróf, Sommerset herczeg.)

Hooley: Meg kell felelnem erre a kérdésre?

Az ügyész: Majd egyenkint veszem ezeket az urakat. Itt van az elnök: De la Warr gróf. Fizetett ön neki valamit azért, hogy igazgató lett?

Hooley: Okvetlenül kell válaszolnom?

Az ügyész: Kétségtelenül, kell. — Feleljen!

Hooley: Kapott 25.000 fontot. (Mozgás.)

Az ügyész: Warr lord ezt a maga részére kapta, vagy voltak neki társai?

Hooley: Azt hiszem, mindössze ötven ezer font sterlinget fizettem: 25.000-et neki s ugyanannyit a többinek.

Az ügyész: Hogyan osztott ez meg?

Hooley: Sommerset herczeg semmit sem kapott. (Levélben jelentette az igazgatóságról való lemondását, kijelentvén, hogy sohasem fogadta volna el az állást, ha csak sejtette volna is, hogy társait megvásárolták.) Albemarle lord, ugy emlékszem, 12.500 fontot ka-

pott. Azt ígértem neki; hogy a felet fogja kapni, de azt hiszem, a lord nem tudta, hogy miből. (Zajos derűtség.)

Az ügyész: A prospectuson szereplő jogtanácsosokat is megfizette ön?

Hooley: Mindegyik kapott 20 ezer fontot a szokásos honorariumon és a kész kiadások megterítésén kívül.

Az ügyész: Csak azért, mert odaadták nevüket a prospectusra?

Hooley: Igen, sokat és sokféleképpen segítettek nekem.

Az ügyész: Mennyit fizetett a börzeügynököknek?

Hooley: Azt hiszem, mind-egyiknek 2000 fontot. Mindent összevetve, a prospectus czimlapja százezer fontomba került.

Tehát a közönség, mely a Dunlop részvényeket jegyezte, ötnegyed millió frtot fizet csak azért, mert néhány lord, ügynök és börzeügynök neve szerepel a prospectuson! A gründolásnak ez a praxisa.

A pörnek még nincs vége és Hooley kihallgatását folytatni fogják.

HIREK.

* **Perczel Mórincz betegsége.** Bonyhádról írják: A minap aggasztó hírek terjedtek el P e r c z e l Mórincz 48-as honvédtábornok egészségi állapotáról. Az ősz hadvezér nem rég csakugyan megbetegedett, de ma már túl van minden veszedelmen és néhány nap múlva már a szabadlevegőre is mehet.

* **Polgári kerékpár egyesület.** Városunk sportegyletei mint halljuk már legközelebb szaporodni fognak. Nem kétkerű kerékpárosaink ugyanis egy polgári kerékpár egyesület alakításán fáradoznak és a napokban értekezletük is lesz az alakulás részleteinek megbeszélése céljából. Elnökül városi főmérnökünket A c z é l Gezat ohajlják megnyerni.

* **Dohány és szivar urak.** Ha elképzelhető, hogy a m. kir. dohány és szivar büszke lehet; ugy a debreczeni dohány és szivar most olyan gőgös és pöffeszkedő hogy alig fér meg a bőrében. Ezt a nagy büszkeséget pedig az okozza, hogy a debreczeni Dohány és Szivar urak l velet kaptak. Micsoda fontos dolgok lehetnek abban a levélben, a mely Hamburgból a debreczeni Dohány és Szivar urakhoz érkezett, ez örök titok marad. Mi csak a czimben gyönyörködhetünk:

G. W. Hamsler
Herren Dohány & Szivar
Debreczin.
Ungarn.

Annyi bizonyos, hogy a tisztelt czimzetek meg lehetnek lepve, annyira meglehetettek lepve, hogy egy pár brittanikacsomó szédülten bukott le az alványról és nem egy középfinom rövidre vágott mély tündőzéssel rázta meg sárga testét porlepett papirtakarójában. Hogy a debreczeni Dohány és szivar urak reflektálnak-e a levélre, azt nem tudjuk, de valószínű, hogy G. W. Hamsler ur elkeseredetten szidja a debreczeni czéget, amíg a levele vissza nem érkezik hozzá ezzel a megjegyzéssel: czimzett ismeretlen.

* **Egy „szakférfit” izolálódása.** Enyedi Lukács, aki a „Nemzet” szeriott „dorozsmai ridegséggel” hirdette az önálló rendelkezésnek nemcsak lehetőségét, hanem parancsoló szükségességét, izolálódott, ugy a mint a „Nemzet” tanácsolta. Enyediről ugyanis ma a következő kommunikét kapjuk:

»E n y e d i L u k á c s h o s z s z a b b t a r t ó z k o d á s r a F r a n c z i a o r s z á g b a u t a z o t t.«

Ugy látszik, a »szakférfit« megfogadta a konzilium abeundit s elutazott, nehogy a politikus a kormánynak kellemetlen helyzetet teremtsen.

* **Vörös kakas fenyegetőzött** Kossuth-utcán a Harsányi-félfő gépműhelyben, hol egy gőz kazánnak egyik csöve helyéből kimozdult — a mi a gőzgépeknél gyakran megesik — s ennek következtében nagymérvű víz és gőzkiömlés keletkezett, a mi a gép tetőlapját egy helyen kiszakította. Az elrémült munkások az udvaron és közelebbi műhely szobákban nagy mennyiségben felhalmozott faanyag meggyuladásától félve — a tüzoltókat alarmiroztaták. A veszedelem azonban kisebb volt mint a minőnek eleinte hitték, mert mire a tüzoltók oda érkeztek — sikerült a munkásoknak és közelben lakó odatódult embereknek a kitódult gázt lehűteni. Szerencse, hogy a közellevő munkásoknak a nagy félelmen kívül más bajok nem történt, csak Rozsnyai Sándor gépész szenvedett gőz forrázás következtében fejen és jobb karján sérülést.

* **A Bourgogne menekültjei.** A Sable-Island környékén elsüllyedt Bourgogne francia személyszállító gőzös matrózai közt volt tizenhárom dalmata és isztriai is. Kettő ezek közül odaveszett, tizenegy azonban megmenekült. Ezek közül négy a minap Trieszba érkezett és elmondotta a katasztrófa részleteit. Elbeszéléstük egészen-nagyjában egyezik az eddig már ösmert részletekkel, csak az a nevezetes van benne, hogy szerintök Deloncle, a Bourgogne kapitánya, még mielőtt elsüllyedt a hajó, agyonlőtte magát. A matrózok ugyan is a többi közt a következőket mondják:

... É p n e l a k a r t u k v a g u i a z t a k e t h a j ó k ö t e l e t, a m e l y a B o u r g o g n e - n a l m é g ö s s z e k ö t ö t t e c s o l n a k u n k a t. T i z e n v o l t u n k a l a d i k b a n, a l i g h o g y o d a c s a p t u n k e g y s z e k e r c z e v e l a k ö t é l r e, r e t t e n e t e s r o b a j j a l ö s s z e o m l o t t a B o u r g o g n e k ü r ö j e. A z i s z o u y u z ü r z a v a r t m o s t t u l h a r s o g t a e g y h a n g, e m e l y f r a n c z i a n y e l v e n e z t k i r a d t a t t a:

— Meneküljön, a ki tud!
Közvetlenül ezután a parancsnoki hídról három revolverlövés dörrénese hallatszott — Alkalmasint a kapitány lőtte agyon magát.

Említettük már, hogy a Bourgogne katasztrófájának áldozatai közt van Antony Pollock waskingtoni dugszadag ügyvéd és a felesége. Pollock magyar származású, azelőtt Polláknak hívták. Eredetileg mérnöknek készült és technikai tanulmányait Párisban el is végezte. Később Amerikába ment, a hol ügyvédi diplomát szerzett és szabadalmi ügyekkel foglalkozott. E téren elsőrendű szaktekintélynek tartották és az utolsó 40 évben minden nagyobb szabadalmi pörben résztvett. Párisban 47 évvel ezelőtt nősült meg, de nem voltak gyermekei. Évek óta minden nyáron át-rándult Európába; ez lett volna 35-ik utja az Atlanti Óceánon. Pollocknak igen előkelő szerepe volt Washington tarsadalmi életében és fogadó-estéi eseményszámba mentek volt.

* **A debreczeni dalegylet.** A debreczeni dalegylet t. működő tagjait értesítjük, hogy ma este a rendes gyakorlati óra meg fog tartatni. Az elnökség.

* **Halálozás.** A legmélyebb fájdalom le-sújtó erzetével tudatjuk felejtethetetlen jó nőm, szeretett jó édes anyánk, nagyanya, testvér, nász, sógornő és áldott emlékü jó rokon néhai LENCSES ZSUZSÁNNÁ polgár Bőszörményi Istvánné asszonynak folyó hó 3-án éjjeli 11 órakor, életének 74-ik, boldog házasságának 55-ik évében, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytat. Kedves halottunk földi részei folyó hó 5-én délután 3 órakor fognak Teleký (Bárány) utca 16-ik sz. házuiktól, az ev. ref. Kistemplomban tartandó gyászszertartás után a Várud-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Végtestességétélére rokonainkat, ösmerőseinket és a n. é. közönséget szomorodott szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1898. Augusztus hó 4. Baratos férje: polg. Bőszörményi István; Gyermekei: Julianna, ferjevel polg. Öry Mihálylyal és gyermekei; Zsuzsanna, özv. Polg. Varga Imréné és gyermekei; Pál, nejevel Liptay Eszterrel; Testvérei: polg. Bőszörményi Pál, nejevel és gyer-

m-keivel; polg. Bösörmenyi Mihály, nejevel és gyermekeivel; Nász: Özv. polg. Liptay Miklósné sz. Hatvani Klára; gyermekeivel; Unokái: Öry Julianna férjével polg. Nyilas Istvánnal és gyermekeik; polg. Tóth András nejevel Harsányi Zsuzsánnával; számos unokák, dédunokák, valamint a közeli és távoli rokonok nevében is. Béke lengjen pora felett! A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

*** Egy csavargó merénylete.** A Széchenyi utcán ugyanazon házban, hol Bródy Henrik a kir. törvényszék irodaigazgatója lakik, dolgozott elsején a költözésnél Szébenyi Mihály. Másnap épen szabadságra ment az irodaigazgató és el is utazott két napra a városból.

Fél órával elutazása után beállított szörnyen bepálinkázva Szébenyi és Bródy Henrik után tudakozódott. A kezében egy hosszú kés volt és biztatásul még egy nagy követ is szorongatott a hóna alatt.

A házbéliek megijedtek a félelmetes külsejű embertől, annyival inkább, mert férfi nem volt a házban.

Mégis megkérdezték a hadonászó embertől, miért keresi az irodaigazgatót?

— Meg akarom ölni a tekintetes urat, szolgált felvilágosítással a csavargó és hogy szándéka komolyságát beigazolja, bement Bródy lakására, hol az ottbott levő gyermekek halálra rémülten húzódtak felre, míg a csavargó folyton a tekintetes urat kereste, akit meg akar ölni.

A házbéliek közül többen elfutottak rendőrtől, ki a gárázdalkodó embertől elszedte a kést és követ, s felkísérte a rendőrségre. Ott lezártak, amit Szébenyi nagyon jó nevet vett, mert rögtön lefeküdt aludni. — Bródy igazgató ma visszaérkezve Debreczenbe, értesült a dologról és felment a II. ker. kapitánysághoz, — hogy a csavargótól meg tudakolja, hogy miért is akarta hat meggyilkolni?

A csavargó, ki azóta kialudta mámorát nem tudott mit válaszolni hanem várta szép nyugalommal míg visszakísérik a börtönbe.

*** Kerékpáron Pétervártól Bécsig és vissza** Fedoroff Miklós, a pétervári császári egyetem tanulója, Pétervártól Bécsbe kerékpáron 11 nap 20 óra alatt tette meg az utat. E hó 4-én visszafelé indul Brünn, Olmütz, Teschen, Oswiecim, Krakó, Varsó és Dwinsk városokon keresztül 9 nap alatt akar Pétervárba jutni. A távolság 2200 km.

*** Bismarck szere a kémek ellen.** A német szövetségi gyűlésen Hannovera képviselője gyanakodni kezdett, hogy leveleinek tartalma titkos uton-módon a szövetségi gyűlés elnökségének tudomására jut, Egy ízben Bismarcktól, porosz kollegájától azt kérdezte, mit tegyen, hogy levelei ne kerüljenek a kémek kezébe. Bismarck felszólította a hannoverit, ki iránt bizalommal viseltetett, hogy menjen vele sétálni. Elvezette egy félreeső utcába, hol csupa szerény iparos lakott. Itt felhuzta a keztyűjét s társával, ennek csodálkozására, belépett a szatócsboltba.

— Kapok itt szappant? kérdezte a szatócstól.

— Igenis.

— Milyen fajtaját?

A szatócs több fajta szappant sorolt fel. Bismarck a legerősebb szagu szappant választotta és zsebre dugta. Aztán levelbörítéket kért s a legközségesebb fajtajából választott. Erre Bismarck kivette kabátja belső zsebéből a levelet, beletette a borítékba és intat, tollat kért, hogy a címet ráírja. Ez

azonban keztyűs kézzel nehezen ment, a miért is Bismarck megkérte a szatócsot, írja rája a címet, a mely nagyon egyszerű berlini névre szólt. A boltos szívesen teljesítette a kívánságot; Bismarck a levelet a szappan mellé tette zsebébe és az utcán a hannoverainak ezt mondta:

— Ebből a czimirásból és ebből a szappan-, héring-, sajt- és sáfrányszagu borítékból szimatolják ki az én leveleimet!

*** Öngyilkos napszám.** Özv. Rác Andrásné azt jelentette a mezőrendőrségen, hogy tegnap a Frank Gáspár tulajdonát képező ebesi pusztán Rác Albert nevű fiát halva találták. Rác öngyilkossággal vetett véget életének, még pedig úgy, hogy a csikóólban levő mestergerendára felakasztotta magát. Az este még beszéltek vele, de semmi feltűnőt, izgatottságot vagy buskomorságot nem vettek rajta észre. 8 óra tájban váltak el egymástól és sem gazdájával, sem a cselédséggel baja vagy perkedése nem volt. — Az öngyilkosságot Szabó Lajos béres reggel 4 órakor vette észre. Lármát csapott, de az összegyűlt cselédség már megdermedve és kihülve találta Rác Albertet. A helyszínt dr. Varga Emil orvos ment ki, aki a hallát a közkórházba szállította be. Rácék szováti lakosok, csupán napszámra jöttek Ebesre.

*** Bontják a czitadellát.** Szomorú idők s gyászos emléket a ven czitadellát lebontják, mint ezt végre örömmel regisztrálhatjuk. A lebontásra nézve két tervezet is került a tanács elé. A mérnöki hivatal ugyanis kéri erővel lebontani azt a gyászos emlékü helyet, míg a katonai hatóság robbantó anyagok segítségével javasolta a lebontást. Amaz többé, emez pedig kevesebbe kerülne. Mivel pedig a robbanással igen sok anyag menne tönkre azért ma úgy határozott Budapest város tanácsa, hogy a gellértbegyi czitadellát kézi erővel fogja lebontatni, mert a bontásból ki kerülő anyagok könyebben fogja tudni értékesíteni.

*** Magyar vér Kubáért.** A spanyol-amerikai háború nemcsak a spanyolokra, de mireánok nézve is végzetes volt. Mint ugyanis fiúmai tudósítónk jelenti, »Mária Theresia« nevű hadihajónk, a melyet azért küldtek a harcztérre, hogy a tengeri útközetek lefolyását tanulmányozza, visszatérő útjában a nyílt Óceánon egy tengeri örvénybe jutott és csak hajszálon függött, hogy el nem süllyedt. Az óriási hullámok hat matrózt sodortak le a földéletről, ugyszintén a mentő csónakokat is letépte. Az elpusztult hat matróz nevét a közös hadügyminiszterium csak a hadihajó visszatérése után fogja közze tenni.

*** Örökbefogadó kerestetik.** Egy apa, ki mint gyógyíthatatlan beteg a kórházban fekszik, gyermekét örökbe adni hajlandó. A gyermek csinos arczu, 4 éves. A ki a gyermeket örökbe venné, jelentkezék az I. ker. kapitányságnál.

*** Talált kulcs.** Az emlékkertben egy Wertheim kulcs találtatott. Igazolt tulajdonosa átveheti az I. ker kapitányságnál.

Táviratok.

Bismarck halála.

Berlin, aug. 5. A Vilmos császár emlékére emelt templomban Bismarck herceg halála alkalmából a gyászszertartást Egher udvari lelkész vezette. Imájában kifejtette, hogy a nép gyászruhában járul az Isten színe elé azért az emberet, ki által egy néppé lettek. Németország benne legnagyobb fiát siratja. A királynak a legdrágábbat adta, a mit alattvaló adhat; igazlelkűséget és hűséget, A király viszont megajándékozta a leg-

becesebbel amit fejedelem ajándékozhat: feltétlen bizalmáva.

Mindaz, a mi egy hazafira nézve lélekemelő, Bismarck nevéhez fűződik. Szónok beszede végén azzal a kérelemmel fordul Istenhez, hogy a császár mellé hűséges és bölcs tanácsadókat adjon, akik hathatósan segídkezzenek a béke fenntartásában s Poroszország és a birodalom jólétének előmozdításában.

A karénekeket az opera kara énekelte. A gyászistentisztelet után a császári pár elhagyta a templomot.

A diszszázad elvonult a császár előtt. A mai nap alkalmából valamennyi bank és sok üzlet zárva maradt. A leg több házban a lobogó felárhóczra van ereszve. Nagyon sok gyászlobogó is látható. Sok ablakon gyászdiszítés van és különösen az elhunyt herceg arczképei és mellszobrai vannak virágfüzerekkel s fekete díszel körülvéve.

Elhunyt bíboros.

Budapest, aug. 5. (A Debr. ered. táv.) Sembratozovics Sylveszter br. bibornok, embergi görög katolikus érsek tegnap délután meghalt.

A kereskedelmi miniszter a munkásokért.

Budapest, aug. 5. (A Debr. ered. táv.) A keresk. miniszter szigoruan intézkedett a gyakran előforduló építkezési szerencsétlenségek alkalmából, a mennyiben az óra rendszabályokat kiterjesztette a különböző gyárakra és műhelyekre is.

Bosnyák—szerb vezérek fogadtatása.

Budapest, aug. 5. A Debr. ered. táv. A bosnyák—szerb vezérek küldöttségét, mely az egyházi autonómia ügyében Konstantinápolyban volt, a szultán is fogadta. A tárgyalásoknak még eddig végeredményük nincs.

Belgrád, aug. 5. A Debr. ered. táv. A szerb radikálisok vezére Risztics, gyógykezelés végett Reichenhaliba utazott. Közvetlen elutazása előtt megjelent »Zasztava« egy cikkben ösmerteti Milánnak a liberálisok elleni üzelmeit.

Bukarest, aug. 5. (A «Debr.» ered. táv.) Károly románkirály és Ferdinand trónörökös Szent-Pétervárról visszajövet vasárnap este érkeznek meg Sinaiába. A királyi pár e hó 14-én több heti tartózkodásra Ragauz furdóbe megy.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Reich Jenő és Társa jelentése. —
Távirati tudósítás.

aug. 5.

Határidőüzlet.

Zárul 1 órakor.

Buza őszre	8.21
Tengeri juliusra	4.22
» augusztusra	4.89
Rozs őszre	6.44
Zab szeptemberre	5.34

Értéktőzsde.

Zárul 1 órakor.

Osztrák hitelrészvény	364.25
Magyar »	398.—
Államvasuti	362.50

Tintacseppek.

(Saison-aprótság.)

A holt saison még folyton tart.

A lefüggönyözött ablakokra mintha rá volnának írva: Ezek Tatrafüreden, azok Bartfán, mások Ostendében nyaralnak.

Mi pedig itt bolyongunk a kihalt városban. A kenyérszerzés nehéz munkája köt a kihalt városához, robot munka hajt egyik utcáról másikkra.

A hivatalokban — bár a hivatalfőnökök nyaralnak — folyik a munka. Az itthon maradt kis hivatalnokok kettőzött erővel gyűrik a munkát, dolgoznak azok helyett is, ki távol vidéken, vadregényes tájakon üdülnek, szórakoznak.

A szegény emberek fürdőzése legfeljebb is abban áll, hogy hivatal, munka után meglátogatják a nagyerdőt.

Hanem persze ez a fürdőzés meg nem közelítheti a másikat, a tündérszép tájakon való nyaralást.

Hogy mégis úgy tekintse a szegény garasos ember, ahhoz nagy fantázia kell. Legalább olyan, mint annak van, a ki egy galambtollat dug a füle mellé s azt gondolja, hogy ő — hattyu.

Az uszodáról jut eszünkbe, hogy mi itthon maradottak leginkább azért nem tölthetjük az időt sem Tatrafüreden, sem Barfán, sem másutt, mert felünk tőle, ha odabuzdítottunk volna nyaralni, a télen kellenne uszni — nyakig adósságban.

A rendőrség sem szolgáltat elég anyagot a lapok ujdonsági rovatai számára.

Az olvasó közönség panaszkodik, hogy üresek a hírlapok. Ha a nyáron néhány apró tűz nem lett volna, alig lett volna valamire való ujdonság.

Ez is azt bizonyítja, hogy az élethez feltétlenül megkívánatik első sorban s más egyebek közt a tűz.

A mi poros városunkban sem lesz életig.

Majd csak akkor fog megélni a kihalt Debreczen, ha visszatérnek a fürdőkről, nyaraló helyekről szép asszonyaink, szép leányaink, kiknek szemében, szívében lesz azután — tűz.

Az is igaz, hogy e tűz nem annyira a város közbiztonságát fogja veszélyeztetni, mint inkább a férfiszíveket.

Szatyi.

Az árendás végnapjai.

A régi tipikusok kivészében vannak. Itt az idő, hogy elbucsuzzunk az árendás zsidótól is. Mert árendás zsidó nem lesz többé. Ki ne ismerte volna az öreg Salamont, (hiszen az árendás mindig Salamon volt a népnek, akár minek volt is beírva a matrikulába), ahogy az alvégi kis nádfődeles kis házikó előtt pipázott s hosszú, melléig erős fehér szakállat simogatva, pergő nyelvvel csalogatta be a söntésbe a gazdaembert, ifiasszonyt legényt és leányt egyaránt:

— Ide gyertek, aranyos lelkeim, ide be a Salamonhoz, van itt jó bor, jó pálinka, gyufa, kés, pipaszár, madzag, pántlika, szappan pirosható, tükör, még subiksz is.

— Az az öreg Salamon jó és rossz időben egyformán árulta a sokféle portékát, de azért hitelbe is adott s huzta a rovásokat az ajtó felfára sőt zálogra pénzt is adott kölcsön. Szóval ő volt a falu bankárja is. Még a betyáromantikában is nagy szerepe volt az árendás zsidóknak. Mikor már öreg este lett s a hold a felhők közé bujt, az éji sötétben elhagyták az erdő sűrűjét a gyolcsgatás szegénylegények. Ugy osontak be ilyenkor a faluba, hogy még a kutyaugatás sem zavarta őket, s míg a banda egy része az urasági kastély körül ólalkodott, a többiek megzör-

gették az árendás zsidó poros zsalugátereit, mondván:

— Salamon, Salamon, nyisd ki a söntést!

— Ki az, ki zörget?

— Mi vagyunk, a szegénylegények.

És nem volt az a puha ágy, amelyből ki ne ugrott volna az árendás zsidó, amikor a szegénylegények zörgettek. Kinyitotta bizony a söntést s hozta a bort, pálinkát, amennyit csak elbirt, mert szó ami szó: a szegénylegények jó kundsáftok voltak.

Az árendás zsidó mindig tudta, ha a falu közelében betyárok vannak, be volt avatva minden titokba, de nem volt az a pénz, amiért őket elárulta volna. Ha jött a pandur s rátámadt Salamonra, hogy jártak-e erre szegénylegények? — Az öreg égre földre esküdött, hogy színüket se látta.

— Ugy éljek én, nyeljen el a föld tekintetes ur, ha valaha is láttam olyant!

S míg az egész környék remegett, mikor beállt az éjszaka, az öreg Salamon nyugodtan huzódott a takarója alá, s aludt mint a bunda. Őt sohasem bántották a betyárok. Az újabb időben már-már megfogytak az árendás zsidók, a sok korcsma és kiskereskedés kiszorította őket a falu határából. De azért a kisebb magyar községekben, hova még nem jutott el a civilizáció és kultúra, ott pipázgatt az öreg Salamon. Most azonban már meg vannak számlálva napjai, s nemsokára ők is a multak homályába tűnnek a régi, jó idők többi alakjai mellé. A szeszforgalmi adóról szóló törvényezik értelmében ugyanis hétfőn kezdték kihirdetni járásról-járásról, községről, községre az új törvényt, melyet bizonyára nagy sopánkodások közt vett tudomásul az alvégi szegény árendás zsidó.

Színház.

A nagyváradi színészet jubileuma.

(Nagyváradi tudósítónktól.)

augusztus 5.

F. hó 26-án lesz száz éve annak, hogy a magyar Thália bevonult Nagyváradra. Kiszorította a német muzsát és azóta a magyar nyelv kőbor apostolai mindig szívésen látott vendégek voltak Nagyváradon, de csakis vendégek mert a pakfong város ezerszer hangoztatott okoknál fogva száz év alatt sem tudta felépíteni a színművészet csarnokát.

Az ünnepélyt tudvalevőleg a Szigligeti társaság rendezte és azt hisszük, hogy a jubileum mindenkeppen méltó lesz a fontos évfordulóhoz. Erre engednék következtetni az előkészületek.

Az ünnepély kimagasló mozzanata lesz a díszelőadás, amelyre E. Kovács Gyula igen szép prólógot írt.

Fehér Dezső »A magyar színész« cím-mel egy előjátékot írt erre az alkalomra, melynek szerepeit már kiosztották. A főbb szerepeket Tompa Kalmán, Pataki és Nyáray fogják személyesíteni.

Ehhez a darabhoz Bölöny József intendáns külön díszletet festetett.

Hasonlóképpen kiosztották Hunnius darabjának: A siketnémának szerepeit is. — Ezt a darabot adták elő Nagyváradon száz év előtt.

Az ünnepség folyamán le fogják leplezni a »Fekete Sas« épületén elhelyezendő emléktáblát is, melyet a város készített.

A leleplezésnél dr. Bodor Károly a Szigligeti-társaság főtítkára mond beszédet.

Többi rodalmi társaság köztük a debreczeni »Soksonai kör« is képviseltetni fogja magát az ünnedélyen.

Uj primadonna. Komjáthy János a debreczeni színház igazgatója ki társulatával jelenleg Máramaros-Szigeten működik az eltávozott Thurzó Ilona koloratur énekesnő helyébe mint hirlik Leopold Francziska kisasszonyt szerződtette. Az új primadonna mult évben Pécsen aratott nagy sikereket Az igazgató aqvisitóriájáról véleményét csak akkor mondatánk, ha Leopold Francziska k. a. képességeiről személyesen meggyőződünk.

*** Uj eredeti darabok.** A Magyar Színház igazgatósága előadásra elfogadta Bosnyák Zoltán Az r a című háromfelvonásos drámáját és F a r a g ó Jenő ugyancsak háromfelvonásos, V a s u t i baleset című enekes bohóságát, amelynek zénejét M a r k u s Dezső, az Operaház karmestere írta.

IRODALOM.

Legújabb törvények. Most jelent meg R á t h Mór előnyösen ismert budapesti könykiadó vállalatától »A gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló 1898. évi XXIII. t.-cz.«, mely két czimre osztva 83 §-ból áll. Az első czim a gazdasági és hitelszövetkezetek, a második czim pedig a központi (budapesti) hitelszövetkezetet ismerteti. (Ára 40 kr.) Ugyancsak R á t h Mór kiadásában jelentek meg egy izlésesen összeállított füzetben a következő sorrend szerint csoportosult törvények: »A szeszadóról szóló 1898. évi XV. t.-cz.« — »Szeszforgalmi adóról 1898. évi XVI. t.-cz.« — Czukor és sörfogyasztási adóról 1898. évi XVII. t. cz. — Boritaladónak Horvátszlavon országokban leendő behozataláról 1898. évi XVIII. t.-cz. E törvényzikket tartalmazó füzet ára szintén 40 kr. Ajánljuk e díszes kiadásokban megjelent törvényfüzeteket a törvénykezéssel és jogszolgáltatással foglalkozók figyeimébe.

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot 1898. évi július hó 30-án.

A földművelésügyi m. kir. miniszteriumhoz a gazdasági tudósítóktól beérkezett jelentések alapján.

Július hó utolsó harmadában ismét voltak helyi jellegű zivatarok és viharral kapcsolatban záporok, itt-ott erős jégeszések, főképp Békés, Bihar, Máramaros vármegyékben, továbbá a Tisza-Maros szögén és az erdélyi vármegyékben, ahol helyenként jelentékeny pusztítással is jártak, mindazáltal az időjárás nagyjából száraz maradt. Az ejelek — különösen a Felvidéken — nagyon hűvösök voltak, sőt Liptóban dér is volt s a terményekben kárt okozott. Az ország egyes részében a szárazságot a növényzet is megérezte, a mennyiben a kapás növények fejlődését részben akadályozza; különösen a kukoricza csövesedése és magképződése halad lassan, nevezetesen a Duna-Tisza közén, részben a Tisza-Maros szögén és itt ott a keleti vármegyékben. Országos jó esőre általában szükség van, különben az ugarolási munkálatok is későre maradnak.

A gabona neműek aratása az ország nagy részében befejeztetett s mostanában már a behordás és cséplés általában folyamatban van, a kedvező száraz időjárásban a munkálatok meglehetősen gyorsan haladnak.

Az eddig megejtett próbacseplések eredményei általában véve igazolják a közepes terménybe vetett bizalmat, habár helyenkint a mult évihez hasonló csapadékok szintén fordultak elő, amennyiben a remélnél kisebb terméshozamot kaptak a gazdák, minthogy azonban egyes helyeken a termés átlagok a

várt eredményeknél is nagyobbak voltak, nagy átlagban ma is változatlanul fenntarthatók azok a reménybeli terménybecslések, amelyek már a múlt hetekben is irányadók voltak.

Ezuttal is hangsúlyozni kell, hogy a buza és rozs mennyiségileg nagyobbára közepes terméssel fizet, ellenben az árpa és zab jó közepes termést adott. Minőségileg pedig a buza és rozs valamivel jobb a közepes átlagnál, amennyiben meglehetősen sok a szép színű és sulyosabb gabona, melylyel szemben csak mintegy elegendő csekély mennyiségben található egészen gyenge apró szemű és egészen könnyű minőségű magot; az árpa minősége is kielégítő ugyan, de mert nagyobbára sárgás és itt-ott barnásszínű, eonélfogva tisztá a féber sörárpa csak elvétve fordul elő. Az árpa sulya a közepes átlagnak többnyire megfelel, sőt néhol azt jóval meghaladja, ám-bár helyenkint van azután apró és szorult szemű árpa is, a mely színre és minőségre egyáltalán gyengének nevezhető.

A zab általában véve nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is közepes termést iger; a próbaceplések sok helyen megtörténtek, noha helyenkint aratásával is hátra vannak. A zab legjobban fizet az Alföldön és a Duna jobbpartján, néhol a keleti sészekeken is, leggyengébb a felvidéki hegyi részeken.

A kereskedelmi és iparkamara közleményei.

A Székelyhídon és környékén őszi fegyvergyakorlatra összpontosuló csapatok élelmi szükségletének biztosítása céljából f. hó 16-ki lejarattal nyilvános árlejtés tartatik Székelyhídon a községi előljáróság hivatalos helyiségekben, A szállítások f. év aug. 28 — szept. 16-g eszközöndők.

A feltételek a ker. és iparkamaránál megtekinthetők.

A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmi leírásokat küldte be:

Uj berendezésű czeiment földlapon és ezek előállítására szolgáló sajtó. Tápláló készülék kénportüzeléshez. Gázlángoknak távolból való fölgujtása és elolása villamosság segítségével, Eljárás fa konzerválására festésére, keményítésére és eléges ellen való védesére. Oosó gép. Készülék és kapcsolat egy önműködő blockrendszerhez egy és ketvágányu vasútnak számára. Életmentő és sebes uszó készülék. Gabona és fúkaszó gép. Eljárás gypaju chlorozására. Védő berendezés körfűreszek számára, Javitott uti bőrönd. Dohánykőro ieszántó vas. Kezelő védő.

Mindazok, a kik a szabadalmak és találmányok iránt érdeklődnek azok rajzait és leírását kamaránkuál megtekinthetik.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az öszszegyült és eladni szándékolt ócska femnema anyagok értékesítésének céljából nyilvános árlejtést tart, melyre az ajánlatok f. hó 23-ig elfogadhatnak. Az anyagok mennyiségét felüüntető kimutatás, valamint a feltételek kamaránknál megtekinthetők.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1899 évre, esetleg az 1901 év végéig szükségendő anyagok u. m. kocsitűkrök, különféle szinesüvegek, festékek, s.b. beszerzésének biztosítása céljából f. hó 18-án nyilvános árlejtést tart, melyre a feltételek kamaránknál megtekinthetők.

Sertés vásár.

aug. 4.

Kőbányai sertés piac. Szerbiai: Nehéz páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban 59—59 krajczárig, közép (pknt) 240—260 — kilogramm sulyban) 59—60 1/2 krajczár Könyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 59—60 1/2 krajczárig.

Sertéslétszám: 1898. évi aug. 2-án — volt készlet 45.462 darab, 1898 aug.

hónap 3-an felbajtatott 114 drb, 1898 aug. hónap 3-án napján elszállítotott 292 darab 1898 aug. hó 4-ik napjára maradt készletben 45.284 darab. — A hizott sertés üzlet-irányzata csöndes.

Budapesti gabonatözsde.

aug. 4.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u z a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	—	80	00.00—00.00
»	77	—	81	00.00—00.00
»	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	9.20—9.25	—	9.65—9.70
»	76	9.30—9.35	80	—00.00
»	77	9.40—9.40	81	00.00—
Festvidéki ó	78	9.50—9.60	82	9.60—9.65
»	79	9.15—9.20	—	—00—00
»	79	9.25—9.30	80	—
Fehérmegyesi ó	76	8.90—9.45	81	9.65—9.70
»	78	9.20—9.55	82	—
»	79	9.30—9.25	—	—
Bácskai ó	76	9.40—9.35	80	00.00—
»	77	9.55—9.50	81	0000—
»	78	—	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	—	—
»	78	—	80	—
»	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű uj	70—72	7.10 7.15
» másodrendű »	—	6.95 7—
Árpa takarmánynak »	60—62	5.30 5.85
» égetni való »	62—64	—
» serfözdei —	64—66	—
Zab — uj	39—41	5.60 5.85
Tengeri bánsági — uj	—	5.60 5.05
» más nemü »	—	12.30 12.60
Repcze bánsági	—	—

CSARNOK.

U t k ö z b e n.

— Regény egy kötetben. —

Irta: **TAMÁS JÓZSEF.**

41.

Hosszu faszor végén állott Márton. Imitt-amott egy ember, de máskülönbén üres a faszor.

Csönd van, mintha nem is a főváros lüktető élete közepén volna ez a hely. A meleg nyári délután kábító meleje telepedett meg a fák lombzata közt, a levegőben mindenütt.

Lassanként erősbödő zörgéssel kocsijött hátulról. Utólérte Márton, meg el is hagyta. Kéry Gábor ült benne. Önkéntelenül ökölbe szorultak kezei. Ez az ember utjában fog állani. Van pénze és az nagy hatalom. Küzdeni fognak és ez az egész. — Az egyik győzni fog. Márton úgy érezte, hogy az nem ő. Tudta, hogy az újságok pártfogására számíthat és a kormánypárt lapjai nem fognak ellene dolgozni.

Tudta, majdnem biztosra vette, hogy segíteni fogják. Nem félt. Érezte, hogy a levegőben valami új, merész hang terjed, pedig talán csak ő érezte. A vén Fold nagyon konservatív. Irtózik minden újítástól.

Lassu léptekkel haladt, mert érezte, hogy majdnem álmodik.

— Anna. Körülnézett. Imitt, amott egy ember, aki megy a dolga után, keresve menésközben az árnyéket. A fülében csak ott csengett a hang, mintha csak a leány mondotta volna: — Anna.

Közepén járt Márton a faszorok. Tulnan a város felől vele szemben egy leány jött. Valami bizonytalan kéket mutatott. És Márton azt mondta: Anna. Meggyorsította a lépteit és nézett erősen. Aztán kedvetlenül mondta: nem az.

Úgy érezte, hogy majdnem boldognak tudná magát, ha a leányt feltáalná.

Odament „hozá.” Pillanatig se kételkedett Márton, hogy a patóról, a miniszteri tit. lakáróan szó.

Egy pillanatra egészen hidegen gondolkozott. Mintha a szívet akarta volna megfigyelni az anatomia professzorának egész közönségével.

Megdobbant a szíve, mikor a diagnózist felállított. Beteg. Ez az eredmény. Nem tudott tőle még sem megijedni. Csak mintha csodálkozott volna, hogy lam ő is.

Az a szegény leány az ő nagy, nagy szomorúságával, érezte, hogy oda van nőve a lelkéhez. Soha onnan el nem válik. És nem érezte a féltékenységet még sem. Csak valami csendes szomorúságot. — Látta maga előtt Annát, amint az ablak mellett meggörnyedve ült napról-napra a nagy himzó rámája felett. Egyhangú mindennapi egyformasággal. Valtozatosságot hozott bele a vén csavar, mikor részegen dülöngődzött haza minden reggel.

Blanka. Ettől a névtől majdnem megijee. Az a nagy erős leány, mintha a zsarnokát látta volna benne.

Szerette volna, ha egészen ellefeleti a mult éjjelt és rémülve látta, hogy mégis csak gondol arra a leányra és mintha a lábai valami titkos szövetséget kötöttek volna ellene, ott látta Mozetti Blanka apró kaliczkarzerű villája előtt.

Egy 110 katasztrális holdból álló I-ső osztályu Prima kötött buza-föld

rajta levő belső és külső épületekkel, mely birtokon 11000 frt törlesztéses kölcsön van, — igen olcsó áron eladó. Értekezhetni **TURAI FARKAS** irodájában, **Miklós-u. Turai-udvar.**

707/1898. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. III. 285/2. 1898 számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Özv. Kalmár Györgyné részére Kalmár József Egyeki lakostól 700 frt tőke, ennek 1896. évi szept. hó 15. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 84 frt 55 kr. perköltség erejéig a fizetett összeg betudásával, 1898. évi június hó 9-én biróilag lefoglalt és 309 frt 20 kr-ra becsült két ló, szekér, széna butorok és egyéb ingóságok **1898. évi augusztus hó 22 d. e. 9 órakor** kezdetét veendő és Egyek községben, végrehajtást szenvedett lakásan megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

Debreczen, 1898. évi július hó 24.

Bódogh Zsigmond
kir. kiküldött.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Éljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítására.

Rovatos ivenek, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.